

20. andragoški kolokvij
Spretnosti odraslih: premislek o stanju in izzivih
Strokovni dogodek na temo Razvoj kompetenc
29. september, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Masarykova 16, Ljubljana

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Spretnosti in znanja odraslih nad 50. let starosti

Sabina Jelenc Krašovec in Sonja Kump

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Cilji raziskovanja

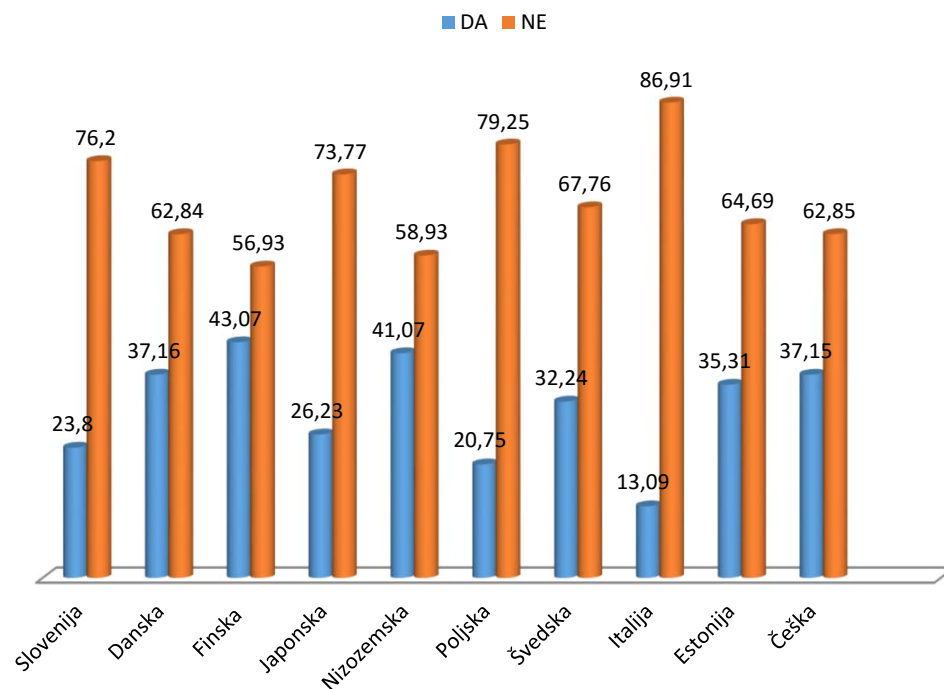
V študiji smo proučevali spretnosti in znanja odraslih v starosti nad 50. let in sicer:

- položaj starejših delavcev na delovnem mestu,
- spretnosti starejših delavcev,
- vključevanje starejših delavcev v izobraževanje in usposabljanje na delovnem mestu,
- vpliv spretnosti in znanja starejših na individualno in družbeno blaginjo.

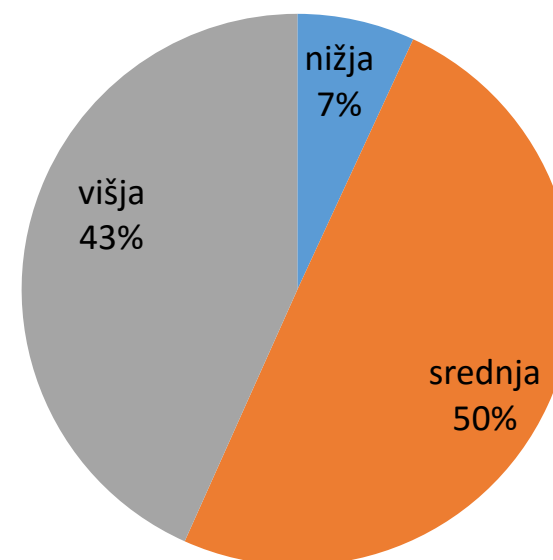
Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Usposabljanje na delovnem mestu

Usposabljanje na delovnem mestu

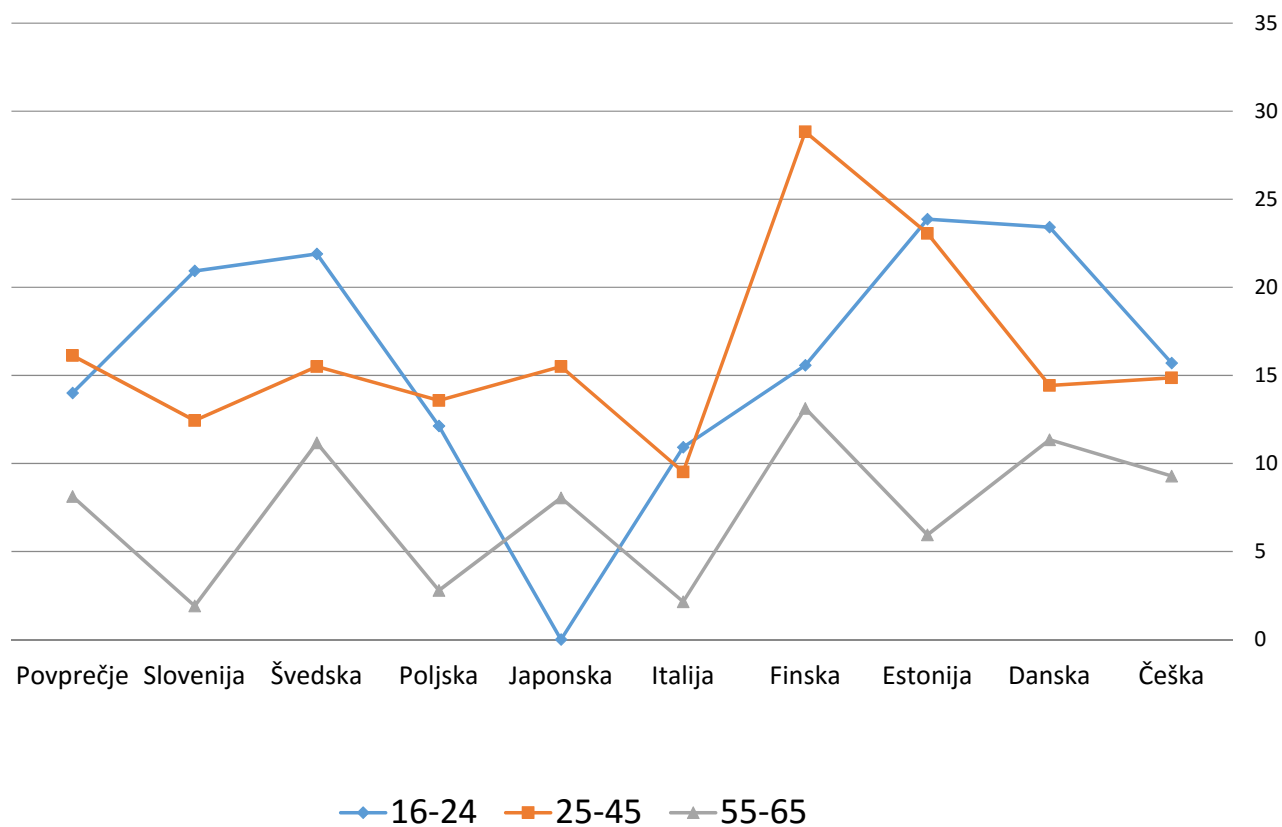
Vključeni v usposabljanje na delovnem mestu (po izobrazbi) - Slovenija

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Usposabljanje na delovnem mestu

Usposabljanje na delovnem mestu
poklicna šola in manj (po starosti)

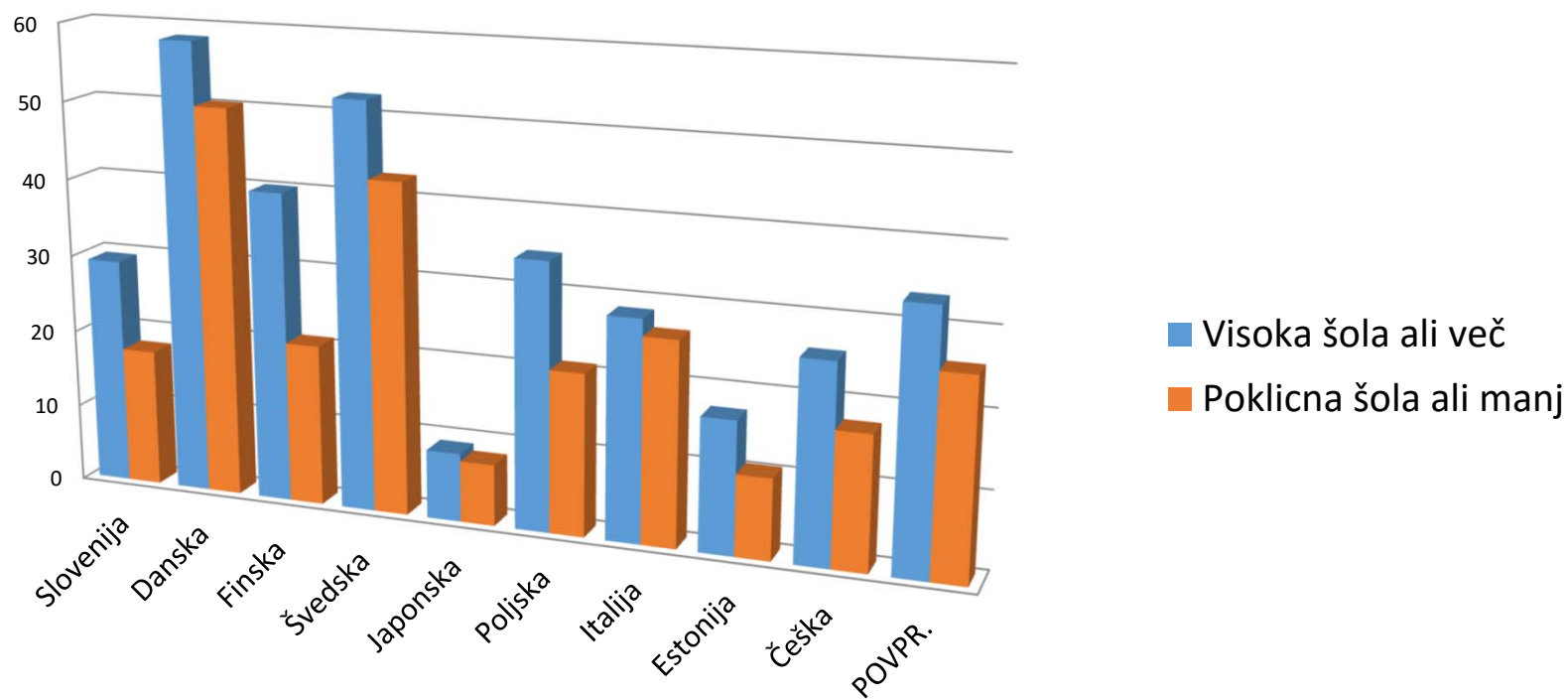
Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Razlogi starejših delavcev (55-65 let) za izobraževanje in usposabljanje, povezano z delom (v zadnjih 12. mesecih)

SLOVENIJA (starejši delavci 55+)			
Poklicna šola ali manj		Visoka šola ali več	
Izobraževanje je bilo obvezno	45,69% (14,90)	Da bi bolje opravljal-a svoje delo/razvoj kariere	41,81%
Da bi bolje opravljal-a svoje delo/razvoj kariere	27,44% (13,80)	Povečati svoje znanje, lasten interes	40,73%
Povečati svoje znanje, lasten interes	18,58% (9,82)	Povečati možnost za zaposlitev/sprememba zaposlitve	13,49%
MEDNARODNO POVPREČJE (55+)			
Poklicna šola ali manj		Visoka šola ali več	
Da bi bolje opravljal-a svoje delo/razvoj kariere	38,72%	Da bi bolje opravljal-a svoje delo/razvoj kariere	40,77%
Povečati svoje znanje, lasten interes	24,13%	Povečati svoje znanje, lasten interes	39,31%
Izobraževanje je bilo obvezno	17,48%	Izobraževanje je bilo obvezno	8,30%

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Zelo zadovoljni z zaposlitvijo - po izobrazbi 55-65 let

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

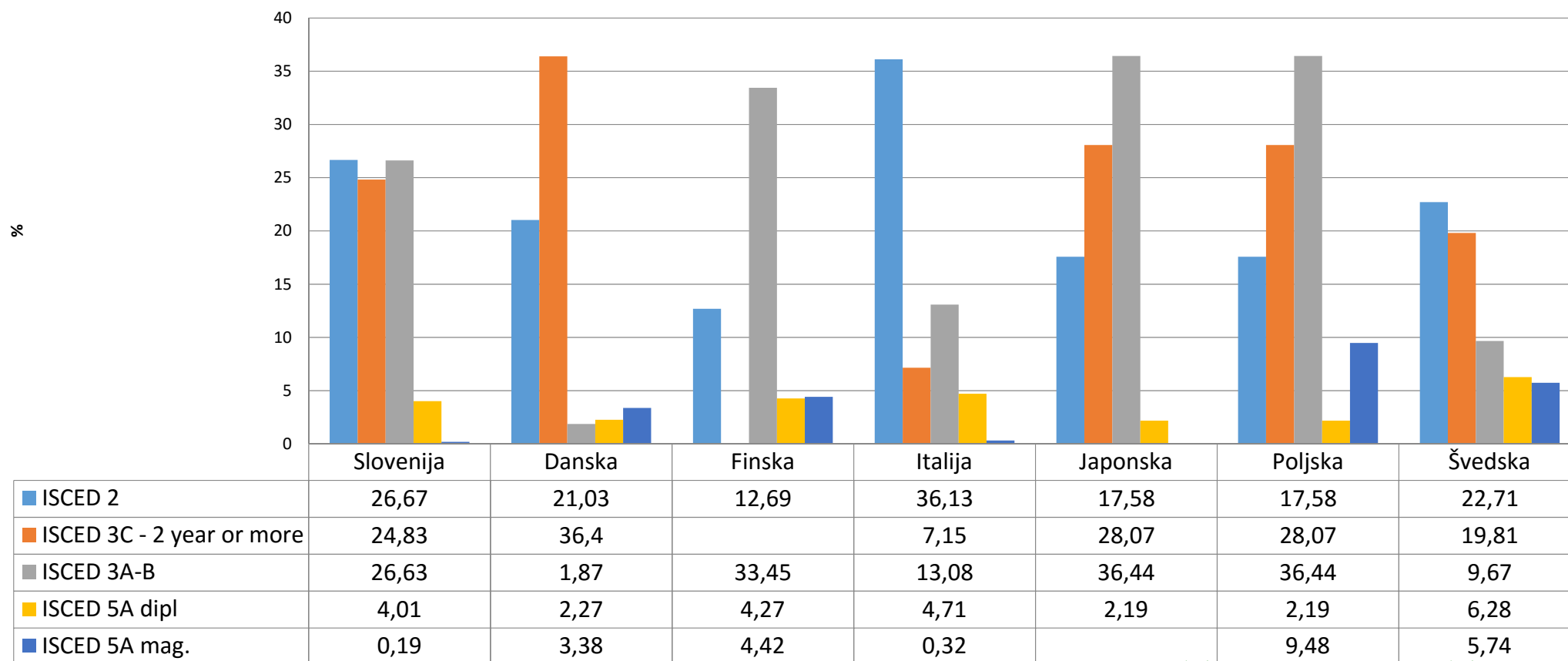
Pomoč sodelavcem in sodelovanje z njimi – glede na povprečno starost

	SLOVENIJA		DANSKA		JAPONSKA		POLJSKA		ITALIJA		ESTONIJA	
	%	Povpr. starost	%	Povpr. starost	%	Povpr. starost	%	Povpr. starost	%	Povpr. starost	%	Povpr. starost
Nikoli	5,9	43,7	6,30	36,93	11,24	47,40	9,77	41,13	13,33	40,83	12,72	43,16
Do četrte del. časa	23,5	42,7	23,86	41,81	19,75	43,76	20,92	39,80	20,15	42,92	28,26	39,82
Do polovice del. časa	15,2	40,0	15,56	39,40	10,16	40,92	12,15	37,59	11,62	40,49	14,80	37,63
Več kot pol del. časa	15,0	40,5	21,67	39,86	15,36	39,20	14,93	37,74	17,07	40,51	12,90	37,80
Ves čas	40,4	40,8	32,61	39,73	43,5	40,60	42,23	38,03	37,84	39,45	31,33	40,41

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Delež upokojenih v starostni skupini 55-65 let – po izobrazbi; Slovenija in izbrane države

Delež upokojenih (55-65 let) po doseženi izobrazbi

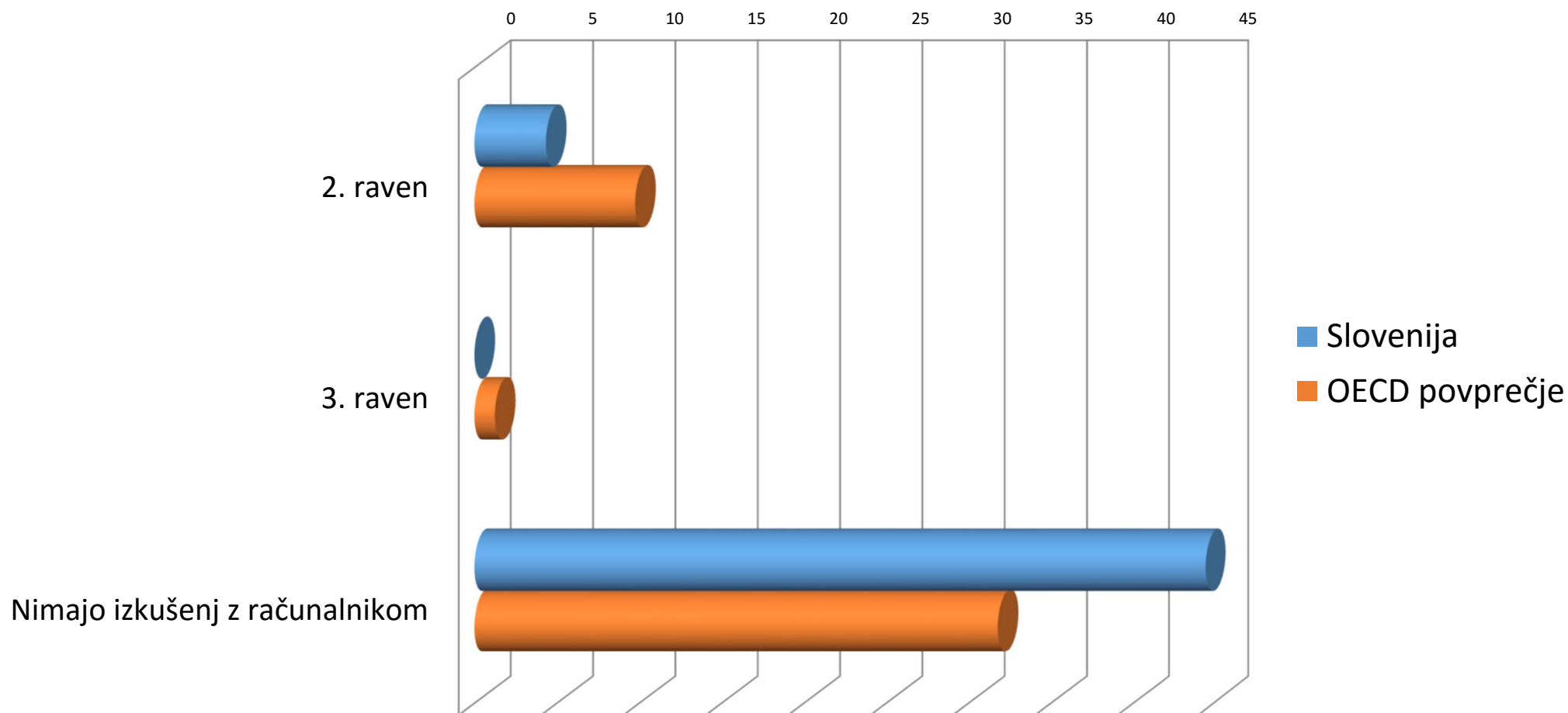

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Spretnosti starejših (55+)

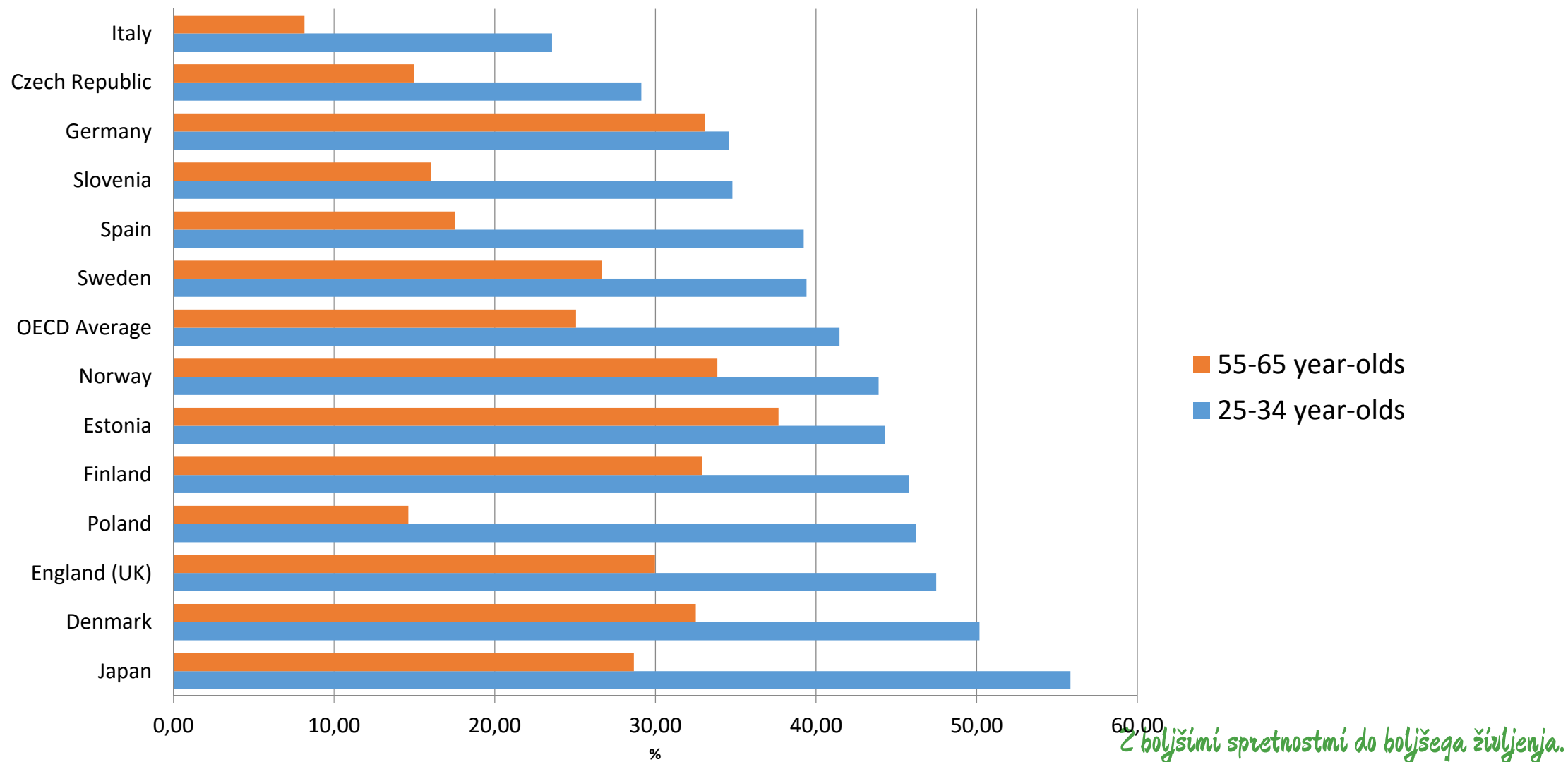
Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Reševanje problemov v tehnološko bogatem okolju, starostna skupina 55-65 let; Slovenija in povprečje OECD

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Populacija s terciarno izobrazbo - %, po starostnih skupinah

Raven besedilne pismenosti po starosti in izbranih državah

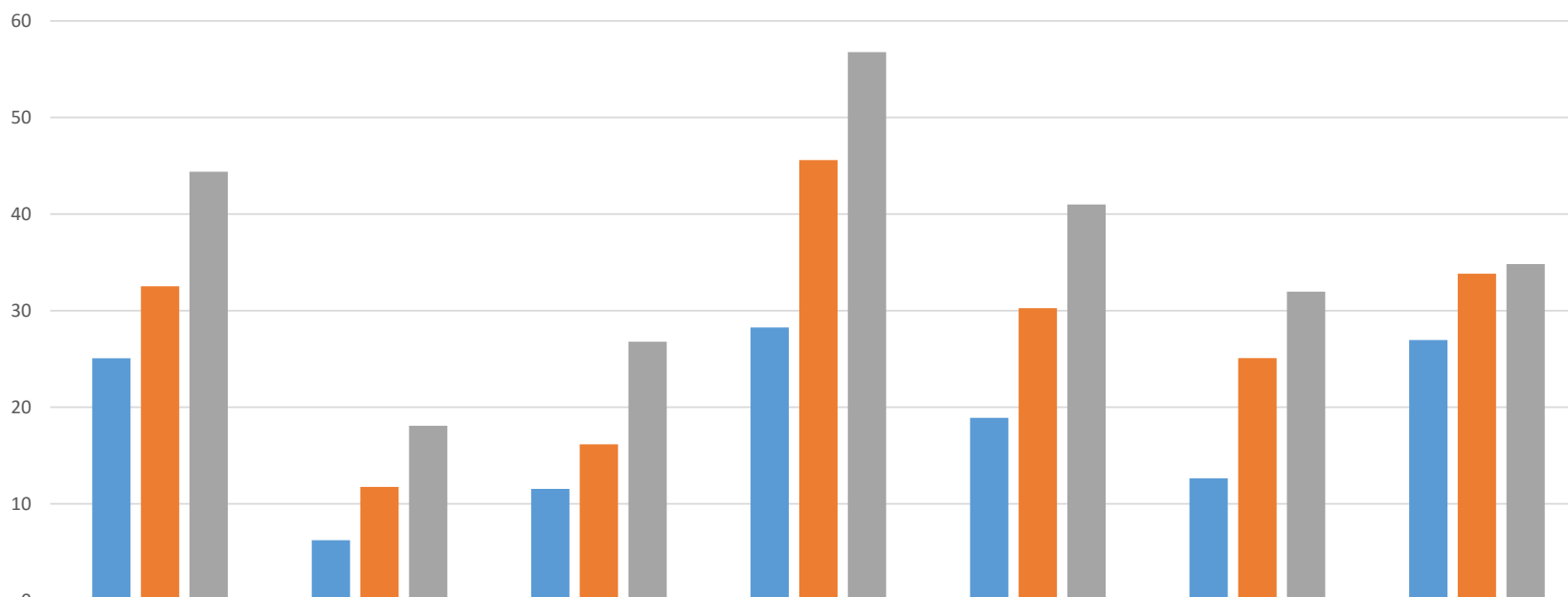
	16-24	25-34	35-44	45-54	55-65
Slovenija	273,08	269,40	262,85	249,35	234,86
Danska	276,06	282,06	281,11	265,5	252,42
Nemčija	278,91	281,31	275,26	263,64	253,62
Japonska	299,42	309,21	307,01	297,06	273,35
Poljska	281,48	277,19	268,11	259,09	249,12
Finska	296,71	308,87	298,78	283,62	259,73
Španija	263,88	262,8	259,57	248,48	226,73
Povprečje	279,62	284,14	278,94	267,86	255,21

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Starejši in družbena blaginja

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Starejši (55-65 let), ki opravljajo prostovoljsko delo po stopnji izobrazbe

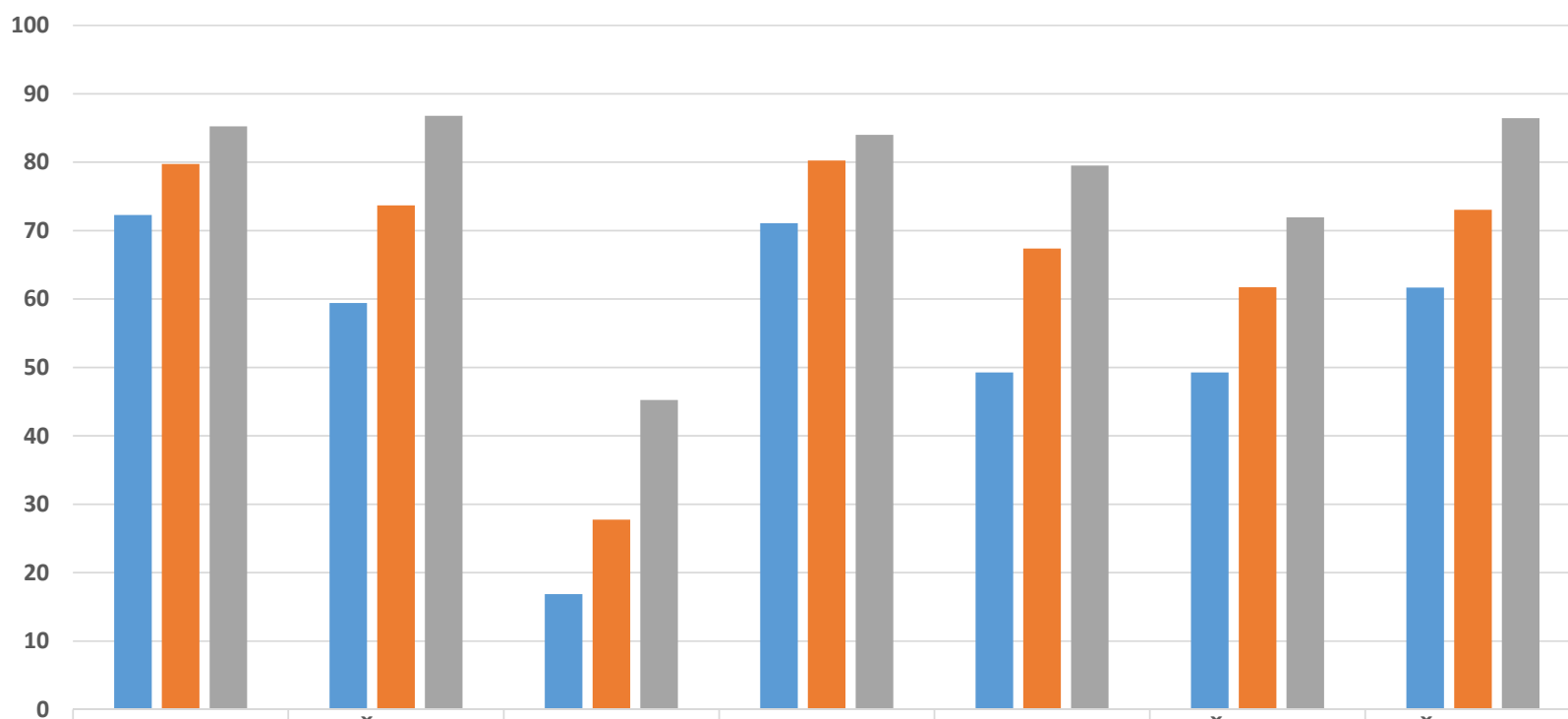

■ manj kot sred. izobrazba
■ srednješolska izobrazba
■ višja in visok. Izobrazba

■ manj kot sred. izobrazba ■ srednješolska izobrazba ■ višja in visok. Izobrazba

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Starejši (55-65 let) po stopnji izobrazbe in samooceni zdravja (odlično, zelo dobro, dobro)

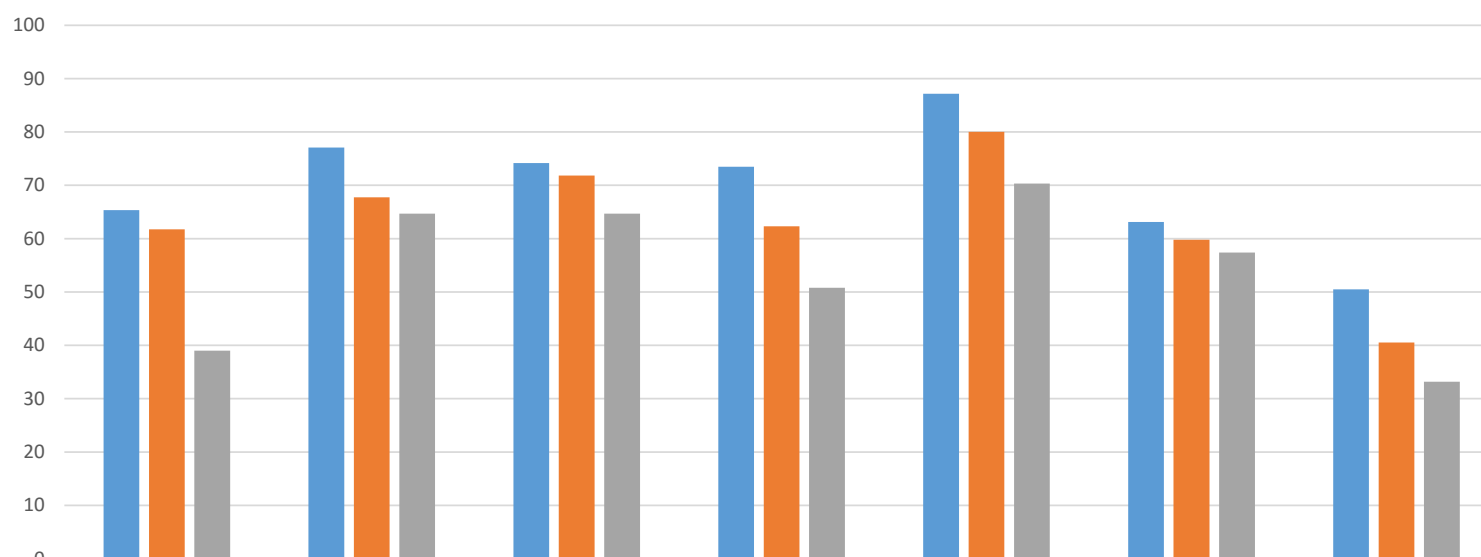
■ manj kot sred. izobrazba

■ srednješolska izobrazba

■ višja ali visokošolska izobrazba

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Starejši (55-65 let) po stopnji izobrazbe in odnosu do vladnih odločitev (nimam vpliva)

■ manj kot sred. izobrazba

■ srednješolska izobrazba

■ višja/visokošolska izobrazba

	Belgija	Češka	Estonija	Irska	Slovenija	Španija	Švedska
manj kot sred. izobrazba	65,35	77,1	74,18	73,5	87,16	63,14	50,51
srednješolska izobrazba	61,77	67,75	71,85	62,32	80,02	59,8	40,53
višja/visokošolska izobrazba	39	64,71	64,71	50,81	70,33	57,42	33,18

■ manj kot sred. izobrazba

■ srednješolska izobrazba

■ višja/visokošolska izobrazba

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Nekatere ključne ugotovitve - Slovenija

starost delavcev, ki se v Sloveniji usposablja na delu (ne glede na stopnjo izobrazbe), je v povprečju nižja od starosti tistih, ki se ne usposablja (višje izobraženi eno leto, nižje izobr. kar osem let)

v usposabljanje na delu so bili pogosteje vključeni mlajši delavci

pri bolj izobraženih delavcih je starost manj pomemben dejavnik vključevanja v usposabljanje na delovnem mestu

v mnogih državah so starejši delavci pomemben vir pomoči sodelavcem, a v Sloveniji je med tistimi, ki nikoli ne pomagajo sodelavcem, več starejših delavcev

v Sloveniji se zadovoljstvo manj izobraženih delavcev s starostjo zmanjšuje, medtem ko velja za bolj izobražene delavce ravno obratno;

v Sloveniji se delavci z nižjo stopnjo izobrazbe prej upokojujejo

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Nekatere ključne ugotovitve - Slovenija

starejši z nizko ravniyo besedilnih spretnosti bolj pogosto kot tisti z višjimi ravnmi poročajo **o svojem slabem zdravju**

starejši z nizko ravniyo besedilnih spretnosti in nižjo stopnjo izobrazbe redkeje kot tisti z višjimi ravnmi spretnosti in višjo stopnjo izobrazbe **sodelujejo v prostovoljski dejavnosti**

starejši z nizko ravniyo besedilnih spretnosti in nižjo stopnjo izobrazbe redkeje kot tisti z višjimi ravnmi spretnosti in višjo stopnjo izobrazbe **zaupajo drugim ljudem**

med vsemi izbranimi državami v OECD raziskavi so **nižje izobraženi starejši v Sloveniji najbolj prepričani o tem, da imajo majhen vpliv na politične procese**

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

Vprašanja? Komentarji?

Sabina.jelenc@guest.arnes.si

Sonja.kump@guest.arnes.si

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.